

Dodatek ke Školnímu vzdělávacímu programu pro základní vzdělávání

"Do života na vlastních nohou"

Č. j.:

Obsah

Kapitola 3.2	Výchovné a vzdělávací strategie	4
Kapitola 4	Učební plán - přehled celkové dotace	9
	Učební plán - třídy podle §16.....	10
Kapitola 5	Učební osnovy.....	11
Kapitola 5.4	přechodné období ŠVP vzdělávací oblasti Informatika	11
Kapitola 5.4	nové ŠVP vzdělávací oblasti Informatika	13
	Změny ŠVP podle RVP 2023	23
Kapitola 5.22.5	Čeština pro cizince.....	23
	Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání - Přípravná třída	29

Odůvodnění:

- 1) V souvislosti se změnou Rámcového vzdělávacího programu pro ZV dle Opatření ministra školství, mládeže a tělovýchovy z ledna 2021 musí školy přejít na nový RVP ZV ve všech ročnících od 1. září 2023 (1. stupeň ZŠ), respektive od 1. září 2024 (2. stupeň ZŠ). Nový RVP ZV zavádí vzdělávací obor informatika s povinnou časovou dotací 2 hodiny na 1. stupni ZŠ a 4 hodiny na 2. stupni.

Naše škola upravuje ŠVP podle RVP 2021 k 1. 9. 2023 ve všech ročnících. Pro postupné zapracování všech změn podle nového RVP a lepší návaznost ve výuce informatiky je nutné zpracovat doporučení pro přechodné období. Všechny změny, které nastanou v souvislosti se zvýšenou časovou dotací pro předmět Informatika na 1. stupni, jsou popsány v tomto dodatku.

- 2) Dále v souladu s opatřením ministra školství, mládeže a tělovýchovy ze dne 9. 6. 2023 se mění Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání s platností od 1. 9. 2023. Změny se týkají výuky žáků s odlišným mateřským jazykem.
- 3) Od 1. 9. 2023 dochází ke zřízení přípravné třídy při ZŠ Ledec nad Sázavou.

Kapitola 3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Doplněny digitální kompetence:

Kompetence digitální	VYUŽITÍ A ZAPOJENÍ	
	ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít	
	3. ročník	<ul style="list-style-type: none"> • uvádí příklady využívání digitálních technologií v rodině a ve škole; ovládá a využívá určené výukové aplikace při svém učení
	5. ročník	<ul style="list-style-type: none"> • zapojuje se do života školy také prostřednictvím digitálních technologií • při školní práci využívá svěřená zařízení a doporučené digitální technologie
	7. ročník	<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje digitální zdroje, které využívá ve svém vzdělávání; k učení využívá i osobní digitální zařízení • během svého vzdělávání kombinuje různá digitální zařízení za účelem efektivnějšího plnění zadaných úkolů • nepouští se do nestandardních situací, protože chápe rizika této činnosti
	9. ročník	<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje digitální zdroje důležité pro občana a prostřednictvím digitálních technologií se zapojuje do dění ve svém okolí; k učení využívá také digitální vzdělávací prostředí • pro školní práci a plánování svého času využívá digitální technologie, kombinuje je a samostatně rozhoduje, které pro jakou činnost či řešený problém použít • běžné technické problémy sám vyřeší nebo si najde návod na jejich vyřešení
	INFORMACE A KOMUNIKACE	
	získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu	
	3. ročník	<ul style="list-style-type: none"> • zpracuje drobné úkoly spojené se získáváním informací na různá témata a problematiku, o kterou se osobně zajímá

	<ul style="list-style-type: none"> • práci ve skupině si rozdělí na dílčí úkoly, které plní i za pomoci digitálních technologií
5. ročník	<ul style="list-style-type: none"> • při řešení problému rozpozná potřebu informací; vyhledá je v doporučených zdrojích a posoudí jejich relevanci; ověří jejich spolehlivost v jiných zdrojích • ukládá informace tak, aby je znovu našel a mohl použít; ukládá si zajímavé odkazy na zdroje informací pro další použití • soubory sdílí se svými blízkými a učiteli pomocí zadané digitální technologie • komunikuje se svými blízkými a učiteli pomocí doporučených digitálních technologií
7. ročník	<ul style="list-style-type: none"> • na základě vlastních kritérií pro vyhledávání získává potřebné informace z doporučených zdrojů • ukládá informace tak, aby je mohl efektivně třdit a vyhledávat; ukládá si převzatý digitální obsah pro další použití • sdílí data, informace a obsah se svými vrstevníky a volí pro to vhodnou technologii • komunikuje se svými vrstevníky a samostatně si volí známou digitální technologii
9. ročník	<ul style="list-style-type: none"> • potřebné informace získává z různých digitálních zdrojů na základě vlastních kritérií pro vyhledávání; získané informace posuzuje z hlediska souladu s již známými a na základě věrohodnosti příslušného zdroje • ukládá informace tak, aby je mohl v případě potřeby najít a použít i někdo jiný, s kým spolupracuje; vytváří vlastní portfolio zdrojů informací a podílí se na tvorbě sdílených portfolií • využívá digitální technologie ke sdílení dat, informací a obsahu s vybranými lidmi a k týmové práci • komunikuje pomocí digitálních technologií i s více uživateli najednou; pro konkrétní komunikační situaci vybírá nejvhodnější technologii
TVORBA A VYJÁDŘENÍ	
vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků	
3. ročník	<ul style="list-style-type: none"> • zachycuje skutečnosti ze svého okolí a vyjadřuje své představy i za pomoci digitálních technologií

5. ročník	<ul style="list-style-type: none"> • vytváří jednoduchý digitální obsah (texty, tabulky, obrázky, audio, video), vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků ke splnění stanovených cílů • provádí základní změny obsahu, který vytvořil někdo jiný s cílem přizpůsobit ho novým účelům
7. ročník	<ul style="list-style-type: none"> • vytváří a upravuje digitální obsah, v případě potřeby je schopen jeden digitální formát doplnit či rozšířit jiným formátem • upravuje obsah, který vytvořil někdo jiný, s cílem přizpůsobit ho novým účelům
9. ročník	<ul style="list-style-type: none"> • vytváří a upravuje digitální obsah v různých formátech, dané formáty kombinuje (vytváří webové prezentace, infografiku a multimedia), vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků ke splnění stanovených cílů • pozměňuje obsah, který vytvořil někdo jiný, propojuje jej s cílem vytvořit obsah nový
EFEKTIVITA A INOVACE	
<p>využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce</p>	
3. ročník	<ul style="list-style-type: none"> • řeší úkoly a situace i za použití digitálních technologií
5. ročník	<ul style="list-style-type: none"> • identifikuje problémy, řeší je i prostřednictvím digitálních technologií
7. ročník	<ul style="list-style-type: none"> • využívá digitální technologie v navrženém postupu, kterým řeší vybrané problémy
9. ročník	<ul style="list-style-type: none"> • navrhuje různé postupy k řešení vybraných problémů pomocí digitálních technologií
PŘÍNOS A VÝVOJ	
<p>chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání</p>	
3. ročník	<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady použití digitálních technologií v každodenním životě člověka
5. ročník	<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady, jak mohou digitální technologie pomáhat

7. ročník	<ul style="list-style-type: none"> • na příkladech z okolí ukazuje, jak digitální technologie zlepšují život • zná základní milníky vývoje digitálních technologií, a jak tyto technologie ovlivňují společnost
9. ročník	<ul style="list-style-type: none"> • uvádí situace, kdy digitální technologie zlepšují život různým sociálním skupinám • popíše souvislost rozvoje informačních technologií s rozvojem společnosti a uvádí objevy, které výrazně posunuly využití digitálních technologií ve společnosti
BEZPEČNOST A ETIKA	
předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky	
3. ročník	<ul style="list-style-type: none"> • chová se šetrně ke svěřeným digitálním zařízením, rozpozná vhodné a nevhodné zacházení s nimi • při školní práci dodržuje správné držení těla a respektuje dobu stanovenou pro práci s digitálními zařízením • dodržuje řád a pravidla stanovená pro práci s digitálním obsahem a digitálními zařízením v místě, ve kterém pracuje
5. ročník	<ul style="list-style-type: none"> • respektuje nastavenou úroveň zabezpečení v používaných zařízeních; rozpozná a nahlásí nevhodný obsah, situace či chování v digitálním prostředí • respektuje pravidla bezpečného a zdraví neohrožujícího chování při práci s digitálními technologiemi • odliší vlastní a cizí digitální obsah; používá-li cizí digitální obsah, uvede zdroj • vysvětlí rozdíly mezi fyzickým a digitálním světem; vybírá informace, které o sobě může zveřejnit • i v digitálním světě dodržuje pravidla slušného chování
7. ročník	<ul style="list-style-type: none"> • podle pokynů nastavuje zabezpečení v používaných zařízeních; reaguje na typické projevy „kyberútoku“ • identifikuje situace ohrožující jeho duševní i fyzické zdraví a uplatňuje postupy snižující tato rizika

		<ul style="list-style-type: none"> • odlišuje autorská práva od práv ochrany osobních údajů; zohledňuje právní aspekty při využívání a tvorbě digitálního obsahu • odlišuje citlivé osobní údaje od těch, které lze zveřejňovat, a podle toho spravuje svou digitální identitu, kterou využívá pro potřebu vzdělávání; ve své digitální identitě dohledá informace, kterých není autorem • rozpozná neetické jednání v digitálním prostředí a vhodně na ně reaguje
	9. ročník	<ul style="list-style-type: none"> • s porozuměním udržuje svá digitální zařízení zabezpečená; data chrání před zneužitím; rozpozná rizikové situace a vhodně na ně reaguje • při používání digitálních technologií předchází situacím ohrožujícím tělesné i duševní zdraví • cituje zdroje ve své práci, je si vědom svých autorských práv; při práci v digitálním prostředí a při práci s osobními údaji dodržuje právní normy • promyšleně buduje svou digitální identitu a zajímá se, jak k ní přispívají ostatní; kontroluje svou digitální stopu • při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k ostatním

Kapitola 4 Učební plán - přehled celkové dotace

Změny jsou zvýrazněny žlutě.

Vzdělávací oblast	Předmět	1. stupeň					Dotace 1. stupeň	2. stupeň				Dotace 2. stupeň
		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník		6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	6+3	7+1	8+1	6+2	6+1	33+8	4+1	4	3+2	4+1	15+4
	Anglický jazyk		0+2	3	3	3	9+2	3	3	3	3	12
Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace	4	5	5	3+2	3+2	20+4	4+1	4+1	4+1	3+2	15+5
Informatika	Informatika				1	1	2	1	1	1	1	4
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2			6					
	Vlastivěda				0+1	2	2+1					
	Přírodověda				1	2	3					
Člověk a společnost	Dějepis							2	2	2	1+1	7+1
	Občanská výchova							1	1	1	0+1	3+1
Člověk a příroda	Člověk, podpora a ochrana zdraví									2+1		2+1
	Fyzika							1	1	2	2	6
	Chemie									1+1	2	3+1
	Přírodopis							1+1	2		1+1	4+2
	Zeměpis							2	2	1+1	1+1	6+2
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5	1	1	1	0+1	3+1
	Výtvarná výchova	1	1	1+1	2	2	7+1	2	2	1	1	6
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	2	2	2	2	8
	Výchova ke zdraví										1	1
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce							1	2			3
	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5					
Nepovinné předměty	Náboženství	1	1	1	1	1		1	1	1	1	
Povinně volitelné předměty									2+0	2+0	2+0	6
<ul style="list-style-type: none"> • Konverzace v anglickém jazyce • Německý jazyk • Ruský jazyk • Komunikační dovednosti v českém jazyce 												
Celkem hodin		20	22	25	25	26	102+16	28	30	32	32	104+18

Učební plán - třídy podle §16

Vzdělávací oblast	Předmět	1. stupeň					Dotace	2. stupeň				Dotace
		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	1. stupeň	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	2. stupeň
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	6+2	7+1	8+0	6+0	6+0	33+3	4+1	4+0	3+0	4+0	15+1
	Anglický jazyk			3	3	3	9	3	3	3	3	12
	Další cizí jazyk <ul style="list-style-type: none"> Konverzace v anglickém jazyce Německý jazyk Ruský jazyk 								2	2	2	6
Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace	4	5	5	3+2	3+2	20+4	4+1	4+1	4+1	3+2	15+5
Informatika	Informatika				1+0	1+0	2+0	1+0	1+0	1+0	1+0	4+0
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2			6					
	Vlastivěda				1+0	2+0	3+0					
	Přírodověda				0+1	2+0	2+1					
Člověk a společnost	Dějepis							2	2	1+1	1+0	6+1
	Občanská výchova							1	1	1	1	4
Člověk a příroda	Člověk, podpora a ochrana zdraví									2+1		2+1
	Fyzika							1	1	2	1+1	5+1
	Chemie									1+0	2	3+0
	Přírodopis							1+0	2+0		1+0	4+0
	Zeměpis							2	2	1+0	1+0	6+0
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5	1	1	1	1	4
	Výtvarná výchova	1	1	1+0	2	2	7+0	2	1+1	1	1	5+1
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2+0	2+1	2+1	2+1	2+0	10+3	2+1	2+0	3+0	2+1	9+2
	Výchova ke zdraví										1	1
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce							1+1	1+1	1+2	0+2	3+6
	Pracovní činnosti	1+1	1+1	1+1	1+1	1+1	5+5					
Celkem hodin		17+3	19+3	23+2	20+5	23+3	102+16	25+4	27+3	27+5	25+6	104+18

Kapitola 5 - Učební osnovy

- Doplněna digitální gramotnost a digitální kompetence ve všech předmětech
- Zařazení nových výstupů a učiva do 3. ročníku Pracovních činností
- Nový obsah předmětu Informatika

Pracovní činnosti	3. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
Základy ovládání počítače a MS Teams	<ul style="list-style-type: none"> - zná svoje uživatelské heslo do MS Office a bezpečně s ním zachází - umí najít svůj tým a napsat zprávu učiteli nebo spolužákovi - ovládá základy práce na PC

Kapitola 5.4 - přechodné období ŠVP vzdělávací oblasti Informatika

Škola začne vyučovat podle nového ŠVP s Informatikou a digitálními kompetencemi od 1. 9. 2023, a to ve všech ročnících.

Po přechodné období bude probíhat výuka podle RVP ZV z roku 2021, kdy někteří žáci v takto označených ročnících neprojdou celým obsahem nové informatiky a výuka je zahajována zcela bez návaznosti na předchozí ročníky.

Pro přechodné období jsou pro žáky závazné jen některé výstupy, a to pro účely hodnocení na vysvědčení.

2023/24 – 5. ročník

- Bez problémů lze zvládnout výstupy 4. i 5. ročníku. Mnohé výstupy jsou propojeny s matematikou.

2023/24 – 6. - 8. ročník

- Většina žáků již postupně procházela výstupy 4. – 7. ročníku. Neměl by tedy být problém v návaznosti.

2023/24 – 9. ročník

- učitel seznámí žáky se základy programování a zopakuje a rozšíří oblast digitálních technologií

Zelená barva označuje řádnou výuku podle RVP 2021.

Modrá barva předpokládá, že v daném roce dojde již ke zvládnutí všech výstupů z důvodu postupného propojování „staré a nové informatiky“ v školních letech 2021/22 - 2022/23.

Fialová barva označuje zahájení bez návaznosti. Žlutá barva označuje ročníky, ve kterých nedojde v daném roce k celkovému naplnění výstupů.

ročník	2023/24	2024/25	2025/26	2026/27	2027/28	2028/29
4.	řádné zahájení	řádné zahájení	řádné zahájení	řádné zahájení	řádné zahájení	řádné zahájení
5.	zahájení bez návaznosti	návaznost na 4. ročník	návaznost na 4. ročník	návaznost na 4. ročník	návaznost na 4. ročník	návaznost na 4. ročník
6.	zahájení bez návaznosti	návaznost na 5. ročník	návaznost na 5. ročník	návaznost na 5. ročník	návaznost na 5. ročník	návaznost na 5. ročník
7.	zahájení bez návaznosti	návaznost na 6. ročník	návaznost na 6. ročník	návaznost na 6. ročník	návaznost na 6. ročník	návaznost na 6. ročník
8.	zahájení bez návaznosti	návaznost na 5. - 7. ročník	návaznost na 7. ročník	návaznost na 7. ročník	návaznost na 7. ročník	návaznost na 7. ročník
9.	zahájení bez návaznosti	návaznost na 5. - 8. ročník	návaznost na 8. ročník	návaznost na 8. ročník	návaznost na 8. ročník	návaznost na 8. ročník

Kapitola 5.4 - nové ŠVP vzdělávací oblasti Informatika

POZNÁMKA: kurzívou je uvedena minimální doporučená úroveň

Informatika	4. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
DIGITÁLNÍ ZAŘÍZENÍ	<ol style="list-style-type: none"> 1. uvede různé příklady využití digitálních technologií, se kterými se opakovaně setkal (např. telefon, tablet, navigace, digitální fotoaparát, kamera, čtečka kódů, bankomat) 2. dodržuje pravidla pro práci s tabletem nebo počítačem 3. uvede bezpečnostní rizika, která souvisejí s používáním digitálních technologií a snaží se jim vyvarovat 4. rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého 5. pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj 6. zapíná, vypíná bezpečně digitální zařízení, se kterým pracuje 7. vnímá roboty jako digitální zařízení, přemýšlí o tom, kde se s nimi může v reálném životě setkat, diskutuje o chování robotů, o budoucnosti s roboty
PRÁCE SE SOUBORY A SLOŽKAMI	<ol style="list-style-type: none"> 1. otevře soubor 2. uloží svoji práci do souboru 3. přejmenuje soubor 4. přesune soubor
<u>JEDNODUCHÉ OVLÁDÁNÍ POČÍTAČE</u> – online odkaz	<ol style="list-style-type: none"> 1. zapne / vypne program či aplikaci 2. pracuje s myší (klikání, tahání myši) 3. kreslí a vybarvuje 4. používá ovladače (krok zpět, zoom) 5. píše na klávesnici 6. doplňuje a upravuje text
MALOVÁNÍ	<ol style="list-style-type: none"> 1. ovládá základy práce v programu Malování (čáry, automatické tvary, výplň, výběr, kopírování, vkládání) 2. nakreslí bitmapový obrázek (lze realizovat i jako unplugged aktivitu)
INTERNET A MS TEAMS	vyhledá informaci na internetu pracuje v MS Teams
PIKTOGRAMY, EMODŽI, KÓDOVÁNÍ, ŠIFROVÁNÍ – vhodné pro unplugged aktivity	<ol style="list-style-type: none"> 1. sdělí informaci obrázkem 2. zakóduje a dekoduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky 3. předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel 4. zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text
TVARY, SKLÁDÁNÍ OBRAZCE (Robot Emil 3)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sbírá předměty do krabice nebo police, vnímá pořadí předmětů, vnímá plochu jako dvojrozměrnou tabulku s políčky, řádky a sloupce 2. uvažuje o počtu příkazů v programu a zapisuje je do tabulky; zapisuje počty výskytů určitého prvku do dvojrozměrné tabulky (2x2 nebo 2x3 políček). 3. obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček

Informatika	4. ročník
ZÁKLADY PROGRAMOVÁNÍ (Robot Emil 3)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sestaví postup tak, aby byly splněné zadané podmínky; hledá cesty podle zadaných podmínek; zkoumá zadané programy s hromádkami dvojkartiček 2. vyplní tabulku počtu výskytů základních příkazů pro programy s hromádkami kartiček 3. sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů 4. ovládá základy programování a analyzuje optimální řešení 5. zkoumá a čte programy a hledá opakující se vzory tak, aby program zjednodušil 6. učí se najít a opravit chybný krok v záznamu kroků (programu) a rozezná nesprávné řešení a uvažuje, proč úloha nemá řešení 7. sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů 8. ovládá základy programování a analyzuje optimální řešení 9. zkoumá a čte programy a hledá opakující se vzory tak, aby program zjednodušil
ORIENTACE V TABULCE A ZÁPIS DO TABULKY (Robot Emil 3)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sbírá předměty do krabice nebo police, vnímá pořadí předmětů, vnímá plochu jako dvojrozměrnou tabulku s políčky, řádky a sloupci; uvažuje o počtu příkazů v programu a zapisuje je do tabulky; zapisuje počty výskytů určitého prvku do dvojrozměrné tabulky (2x2 nebo 2x3 políček). 2. Správně interpretuje význam předmětů na ploše; čte danou tabulku počtu výskytů prvku a na jejím základě sestaví výsledný stav plochy; vyplní frekvenční tabulku výskytů příkazů; vytváří tabulku s různě otočenými dílky; do dvojrozměrné tabulky zapisuje počty výskytů různě otočených dílků. 3. umí vyplnit frekvenční tabulku
E-MAIL A JEHO STRUKTURA	<i>diskutuje o částech e-mailové zprávy, rozpozná strukturu adresy</i>
ÚVOD DO MODELOVÁNÍ POMOCÍ GRAFŮ, PRAVIDEL A SCHÉMAT (Informatika 1)	vytvoří jednoduchý model / graf

Informatika	5. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
PRÁCE S DATY A INFORMACEMI (provázanost s matematikou) (Emil 2)	<ol style="list-style-type: none"> 1. pracuje s daty pomocí digitálních číslic (např. s časem ve tvaru hodiny: minuty) 2. řeší matematické výrazy s digitálními čísly 3. vytvoří program na základě kresby 4. rozezná počáteční stav Emila (počáteční pozici a směr)

Informatika	5. ročník
<p>PŘÍKAZY, POSLOUPNOSTI A KROKOVÁNÍ (Emil 2, Run Marco)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. používá různé příkazy a užívá posloupnosti 2. hledá kód cesty k danému programu 3. pracuje s příkazem na kreslení čáry (nastaví barvu kreslené čáry, tloušťku čáry) 4. popíše rozdíly mezi příkazy (vlevo-vpravo, kresli-dopředu) 5. vytváří kresby s šikmými čarami (kreslí šikmé čáry, nakreslí uzavřený obrazec ze šikmých čar) 6. čte, zkoumá a vykoná daný program, který používá základní i složené příkazy 7. krokuje program s náhodnými barvami i program, kde se kombinují dané barvy s náhodnými 8. krokuje program, který používá dva složené příkazy
<p>JEDNODUCHÉ PROGRAMY (Emil 2, Run Marco, Scratch)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. čte a interpretuje daný program a uvažuje o různých řešeních 2. plánuje a modifikuje vlastní složený příkaz podle podmínek zadání 3. rozhoduje, který z programů kreslí daný obrázek
<p>PROGRAMY S OPAKOVÁNÍM (Emil 2, Run Marco, Scratch)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. přemýšlí o délce programu (počtu příkazů) 2. rozliší, kdy úlohy nemají řešení 3. dokončí rozpracované řešení - dokreslí chybějící čáry, vybarví ohraničenou oblast 4. opraví složený příkaz 5. krokuje daný program pro různé počáteční pozice; krokuje daný program se šikmými čarami; používá složený příkaz (vnímá ho jako pojmenovanou posloupnost základních příkazů) 6. učí se porozumět, co představuje složený příkaz a čte ho krok za krokem nebo ve skupinách kroků, které smysluplně pojmenuje 7. rozezná v zadané kresbě vzory vlastních příkazů, opakující se vzory 8. zkoumá v programu (daném nebo námi vytvořeném) skupiny dvou nebo více příkazů, které se opakují hned za sebou 9. vytváří vlastní složený příkaz, který používá jiný vlastní složený příkaz 10. programuje postup s omezeným počtem kroků
<p>SBĚR A EVIDENCE DAT (propojení s matematikou) - (učebnice Práce s daty pro 5. až 7. ročník základní školy naimysleni.cz)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. získává data a informace 2. třídí data a informace 3. zpracovává data a informace do tabulky
<p>FILTROVÁNÍ, TŘÍDĚNÍ A ŘAZENÍ DAT (učebnice Práce s daty pro 5. až 7.</p>	<p>třídí data a informace</p>

Informatika	5. ročník
ročník základní školy naimysleni.cz)	
PREZENTOVÁNÍ DAT A ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ (učebnice Práce s daty pro 5. až 7. ročník základní školy naimysleni.cz)	1. prezentuje data 2. řeší problémy s daty
KÓDOVÁNÍ A ŠIFROVÁNÍ DAT A INFORMACÍ (Informatika 2)	<i>kódování a šifrování dat</i>
ÚVOD DO MODELOVÁNÍ POMOCÍ GRAFŮ A SCHÉMAT (Informatika 2)	prezentuje data
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE	1. Spustí Emila jako aplikaci z tabletu nebo webu (používá ikonu aplikace Emil robot) 2. propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí 3. dodržuje pravidla pro práci s tabletem nebo počítačem

Informatika	6. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ	
Přenos informací, standardizované kódy	<i>rozpozná zakódované informace kolem sebe</i>
Znakové sady	zakóduje a dekáduje znaky pomocí znakové sady
Přenos dat, symetrická šifra	<i>zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer</i>
Identifikace barev, barevný model (kódování barev)	zakóduje v obrázku barvy více způsoby
Vektorová grafika - obrázky z čar	zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů
Zjednodušení zápisu (komprese), kontrolní součet	zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu
Binární kód, logické A a NEBO	ke kódování využívá i binární čísla
PRÁCE S DATY	
Práce s daty: - data v grafu a tabulce - evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce - kontrola hodnot v tabulce - filtrování, řazení a třídění dat - porovnání dat v tabulce a grafu - řešení problémů s daty	najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf)

Informatika	6. ročník
Práce s daty: - data v grafu a tabulce - evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce - kontrola hodnot v tabulce - filtrování, řazení a třídění dat - porovnání dat v tabulce a grafu - řešení problémů s daty	<i>odpoví na otázky na základě dat v tabulce</i>
Práce s daty: - data v grafu a tabulce - evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce - kontrola hodnot v tabulce - filtrování, řazení a třídění dat - porovnání dat v tabulce a grafu - řešení problémů s daty	<i>popíše pravidla uspořádání v existující tabulce</i>
Práce s daty: - data v grafu a tabulce - evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce - kontrola hodnot v tabulce - filtrování, řazení a třídění dat - porovnání dat v tabulce a grafu - řešení problémů s daty	<i>doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy</i>
Práce s daty: - data v grafu a tabulce - evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce - kontrola hodnot v tabulce - filtrování, řazení a třídění dat - porovnání dat v tabulce a grafu - řešení problémů s daty	<i>navrhne tabulku pro záznam dat</i>
Práce s daty: - data v grafu a tabulce - evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce - kontrola hodnot v tabulce - filtrování, řazení a třídění dat - porovnání dat v tabulce a grafu - řešení problémů s daty	<i>propojí data z více tabulek či grafů</i>
INFORMAČNÍ SYSTÉMY	
Školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva, databázové relace	<i>popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují</i>
Školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva, databázové relace	<i>pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva</i>
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE	
Práce s datovými (dokumenty) a programovými soubory, správa souborů, struktura složek	<i>nainstaluje a odinstaluje aplikaci, aktualizuje</i>
Hardware, software	<i>popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému</i>

Informatika	6. ročník
Práce s datovými (dokumenty) a programovými soubory, správa souborů, struktura složek	<i>uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory</i>
Práce s datovými (dokumenty) a programovými soubory, správa souborů, struktura složek	<i>vybere vhodný formát pro uložení dat</i>
Domácí a školní počítačová síť	<i>vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě</i>
Přístup k datům: metody zabezpečení přístupu, role a přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva)	<i>porovná různé metody zabezpečení účtů</i>
Přístup k datům: metody zabezpečení přístupu, role a přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva)	<i>spravuje sdílení souborů</i>
Fungování a služby internetu, princip e-mailu	<i>pomocí modelu znázorní cestu e mailové zprávy</i>
Hardware, software	<i>zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy</i>

Informatika	7. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
PROGRAMOVÁNÍ – OPAKOVÁNÍ A VLASTNÍ BLOKY	
Scratch: - vytvoření programu (sestavení scénáře) - opakování bloků - vytvoření podprogramů (vlastních bloků)	<ol style="list-style-type: none"> 1. v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost 2. po přečtení programu vysvětlí, co vykoná 3. ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby 4. používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování, 5. vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech 6. diskutuje různé programy pro řešení problému 7. vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní
MODELOVÁNÍ POMOCÍ GRAFŮ A SCHÉMAT	
Běžně užívaná schémata a modely	<i>vysvětlí známé modely jevů, situací, činností v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku</i>
Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu	<i>pomocí ohodnocených grafů řeší problémy</i>
Orientované grafy, automaty	<i>pomocí orientovaných grafů řeší problémy</i>

Modely, paralelní činnost	vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností
PROGRAMOVÁNÍ – PODMÍNKY, POSTAVY A UDÁLOSTI	
Scratch: - opakování s podmínkou - události, vstupy - objekty a komunikace mezi nimi (posílání zpráv)	<ol style="list-style-type: none"> 1. v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému 2. používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna 3. spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav 4. hotový program upraví pro řešení příbuzného problému
INFORMAČNÍ SYSTÉMY	
Sběr dat, jejich zpracování, interpretace, řešení problémů (tabulky a grafy v Excelu)	<ol style="list-style-type: none"> 1. sestaví jednoduchou anketu a zvolí si vhodný postup záznamu 2. diskutuje o problémech, které mohou nastat při sběru dat 3. interpretuje a zpracovává data
Dotazníky	<ol style="list-style-type: none"> 1. vyplní jednoduchý online dotazník 2. vytvoří jednoduchý online dotazník
Informační systémy ve škole, ve městě, ...	umí pracovat s běžnými informačními systémy ve svém okolí
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE	
Správa dat	<ol style="list-style-type: none"> 1. dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení 2. ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos
Hardware, software	<ol style="list-style-type: none"> 1. prohlubuje své znalosti o hardwaru a softwaru 2. vyřeší běžné potíže s hardwarem, softwarem

Informatika	8. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
PROGRAMOVÁNÍ – VĚTVENÍ, PARAMETRY A PROMĚNNÉ	

Informatika	8. ročník
Scratch: - větvení programu, rozhodování - grafický výstup, souřadnice - podprogramy s parametry - proměnné (minimální doporučená úroveň – Run Marroco)	<ol style="list-style-type: none"> 1. v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému 2. po přečtení programu vysvětlí, co vykoná 3. ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby 4. používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna 5. spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav 6. používá souřadnice pro programování postav 7. používá parametry v blocích, ve vlastních blocích 8. vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu 9. diskutuje různé programy pro řešení problému 10. hotový program upraví pro řešení příbuzného problému
HROMADNÉ ZPRACOVÁNÍ DAT	
Excel: - relativní a absolutní adresy buněk - použití vzorců u různých typů dat - funkce s číselnými vstupy - funkce s textovými vstupy - vkládání záznamu do databázové tabulky - řazení dat v tabulce - filtrování dat v tabulce - zpracování výstupů z velkých souborů dat	<ol style="list-style-type: none"> 1. při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky 2. používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když) 3. řeší problémy výpočtem s daty 4. připiše do tabulky dat nový záznam 5. seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně) 6. používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy 7. ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat

Informatika	9. ročník	
Učivo	ŠVP výstupy	
PROGRAMOVACÍ PROJEKTY		

Informatika	9. ročník
<p>Scratch:</p> <ul style="list-style-type: none"> - programovací projekt a plán jeho realizace - popsání problému - testování, odladění, odstranění chyb - pohyb v souřadnicích - ovládání myši, posílání zpráv - vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu - nástroje zvuku, úpravy seznamu - import a editace kostýmů, podmínky - návrh postupu, klonování. - animace kostýmů postav, události - analýza a návrh hry, střídání pozadí, proměnné - výrazy s proměnnou - tvorba hry s ovládáním, více seznamů - tvorba hry, příkazy hudby, proměnné a seznamy 	<ol style="list-style-type: none"> 1. řeší problémy sestavením algoritmu 2. v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému 3. ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby 4. diskutuje různé programy pro řešení problému 5. vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní 6. řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků 7. hotový program upraví pro řešení příbuzného problému 8. zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE	
<p>Hardware a software:</p> <ul style="list-style-type: none"> - složení současného počítače a principy fungování jeho součástí - operační systémy: funkce, typy, typické využití - komprese a formáty souborů - fungování nových technologií kolem mě (např. Smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí 2. vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením 3. diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich 4. na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat 5. popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní
<p>Sítě:</p> <ul style="list-style-type: none"> - typy, služby a význam počítačových sítí - fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa - struktura a principy Internetu, datacentra, cloud - web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL - princip cloudové aplikace (např. e mail, e-shop, streamování) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. na schematickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti 2. vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu
<p>Bezpečnost:</p> <ul style="list-style-type: none"> - bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy - zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat 	<ol style="list-style-type: none"> 1. diskutuje o cílech a metodách hackerů 2. vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat

Informatika	9. ročník
<p>Digitální identita:</p> <ul style="list-style-type: none"> - digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat - fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies 	<p><i>diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu</i></p>

Změny ŠVP podle RVP 2023

V kapitole 5.1 v předmětu Český jazyk a literatura bylo v charakteristice vyučovacího předmětu doplněno:

„U žáků s nedostatečnou znalostí vyučovacího jazyka je důležité rozvíjet jejich jazykové kompetence tak, aby bylo možné je plnohodnotně zapojit do výuky v běžných třídách. Druhý jazyk se oproti cizímu jazyku liší především významem v životě žáka, neboť jde o jazyk, na kterém je žák závislý z hlediska školní docházky a integrace do společnosti. V souvislosti s tím jsou v případě druhého jazyka také zvýšené nároky na míru rozvoje sociokulturní kompetence. Výuka se zpočátku zaměřuje především na výuku základních jazykových funkcí (pozdravy, poděkování, prosba apod.) a kompenzačních strategií (umí říct, že nerozumí, požádat o zopakování). Z komunikačního hlediska převládá v první fázi vyučování obvykle výuka mluvení a poslechu nad výukou čtení a psaní a výuka základní slovní zásoby nad výukou gramatiky. Specifikem češtiny jako druhého jazyka je především to, že je žák vystaven silné potřebě naučit se už na velmi nízké úrovni pokročilosti specifickou slovní zásobu, která je určující pro školní prostředí. Rozdíl mezi druhým a cizím jazykem je v neposlední řadě také v tom, že žák je velmi záhy vystaven různým variantám češtiny jak na rovině slovní zásoby, tak stylistické a fonetické. Jako podpůrný materiál lze využít Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro základní vzdělávání.“

Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro základní vzdělávání je jako samostatná příloha přiloženo k ŠVP.

V kapitole 4.1.1 Poznámky k učebnímu plánu je doplněno:

- Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Další cizí jazyk je možné nahradit v nejlepším zájmu žáka-cizince vzdělávacím obsahem vzdělávacího oboru Cizí jazyk nebo vzdělávacím obsahem Češtiny jako druhého jazyka (lze využít Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro základní vzdělávání). V těchto případech se nejedná o podpůrné opatření, vzdělávací obsah se nahrazuje bez vytváření individuálního vzdělávacího plánu (IVP).
- Disponibilní časová dotace může být využita k realizaci vzdělávacího obsahu Češtiny jako druhého jazyka pro žáky s nedostatečnou znalostí vyučovacího jazyka (lze využít Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro základní vzdělávání).

Doplněn předmět Čeština pro cizince:

Kapitola 5.22.5 Čeština pro cizince

Název předmětu	Čeština jako cizí jazyk
Oblast	Jazyk a jazyková komunikace
Charakteristika předmětu	Osvojování českého jazyka pro cizince pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve

Název předmětu	Čeština jako cizí jazyk
	způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Vyučovacího předmět český jazyk pro cizince je vyučován v 1. - 9. ročníku a výuka je přizpůsobena potřebám jednotlivých žáků.
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	<p>Kompetence k učení:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Žáci si mají od první vyučovací hodiny osvojovat efektivní strategie vedoucí k zvládnutí českého jazyka - vedeme je prostřednictvím zajímavých a různorodých metod k aktivnímu učení během hodiny – žáci by si měli ve škole osvojit správnou výslovnost, z velké části zapamatovat novou slovní zásobu, z velké části pamětně naučit texty písniček, říkanek, pochopit základní gramatické struktury prezentované komunikativní formou. • Žáky je třeba naučit, aby si poznatky získané ve škole prohlubovali při práci doma zadáváním samostatné práce na rozvoj daného tématu. • Žáky systematicky vedeme ke správné orientaci v učebnicích a dalších materiálech – slovníky, čítanky, doplňkové texty, časopisy – osvojují si pokyny a termíny související s jednotlivými typy cvičení a textů, učí se ovládat abecedu a hledání v abecedním seznamu (není možné, aby žáci v rámci výuky českého jazyka pracovali pouze s jednou učebnicí a pracovním sešitem). • Žáci mají být vedeni ke schopnosti využívat analogie, odhadovat význam neznámých výrazů podle známých a dříve osvojených, orientovat se v novém neznámém textu poslechovém či čteném – nezbytné pro komunikaci. • Žákům musí být dána příležitost v praxi pochopit přínos osvojení českého jazyka – při práci s časopisy, na Internetu si musí vyzkoušet možnost rozšířit si znalosti z různých oborů (kultura, sport, příroda apod.). <p>Kompetence k řešení problémů:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Žáci se učí pracovat s různými typy cvičení – je nutné, aby zpočátku alespoň pasivně zvládali cizojazyčné pokyny v materiálech, se kterými pracují – učitel by je měl vést jen omezenou dobu, později by žáci měli pracovat bez vysvětlování (jen s individuální podporou) a dalších komentářů. • Projektové vyučování – žáci se učí vyhledávat informace z různých zdrojů, vyhodnocovat je a zpracovávat. • Velmi vhodné je použít opakovaně již jednou vyřešený problém na jiné téma – žáci si ověří v praxi, jakého pokroku dosáhli, oč snazší je jejich další práce – průběžně zařazování miniprojektů do výuky. <p>Kompetence komunikativní:</p>

Název předmětu	Čeština jako cizí jazyk
	<ul style="list-style-type: none"> • Žákům vytváříme dostatečné množství komunikativních situacích, aby byli „nuceni“ vyjadřovat samostatně svůj názor, svoje mínění, myšlenky (volba impulsů k rozvoji mluvení a psaní – ne pouze otázky, ale obrázky, nedokončené věty, začátek zajímavého příběhu, předmět, který ožívá a mluví apod.). • Důležitá je komunikace učitel – žák: učitel doprovází svůj projev gesty, mimikou a názornými pomůckami, pokyny pro žáka jsou jednoduché, jednoznačné a srozumitelné – učitel je součástí jazykové skupiny, účastní se všech aktivit, žáci ho v podstatě napodobují, navazují na něj (důležitý psychologický moment). • Učitel musí vymýšlet pro žáky přirozené situace, kdy budou mluvit nejen ve dvojici, ale ve trojici či ve větších skupinách. • Plánovitý a systematický rozvoj psaní žáků navazuje na počáteční rozvoj mluveného projevu poměrně brzy. Nejde však o formu doplňovacích cvičení v pracovním sešitě, automatické opisování či překlad, ale od počátku o jednoduché, ale přesto kreativní, zajímavé, zábavné psaní – žáky necháme, aby psaní doplňovali náčrtky a obrázky. • Žáci hrají jednoduché dialogy, didaktické hry, vyprávějí či dramatizují pohádky či jednoduché příběhy, zpívají a pohybem doprovázejí písničky. • Pozitivní motivací pro výuku českého jazyka je, když žáci získávají informace také z jiných vzdělávacích oblastí v rámci výuky českého jazyka – např. zeměpisné poznatky, literatura – spisovatelé, ukázky z děl v českém jazyce, hudební a výtvarná výchova – skladatelé, hudební díla, poznatky z návštěv jiných měst (muzea, galerie). • Dialogy musí být zajímavé a aktuální, měly by vycházet z potřeb každodenního života. • Nezastupitelná role písniček (didakticky rozpracované) – žáci si jejich prostřednictvím osvojují obraty, lexikalizované gramatické jevy, které si velmi snadno a dlouho uchovávají v paměti. • Velkou pozornost věnujeme nácviku poslechu s porozuměním – volíme pestré, zajímavé a pro žáky zábavné prvky motivační i úkoly k porozumění, které žáci dále mohou rozvíjet – na základě poslechu se žáci učí nejen reprodukovat vyslechnuté, ale také je využít k dalšímu ústnímu či písemnému projevu. • Zaměřujeme se na aktuální a autentické typy textů a záznamů – učíme žáky pracovat s texty plakátů, oznámení, zpráv, e-mailů, vzkazů, záznamů a příkazů, pokynů k užívání, receptů, SMS zpráv. • Podle možností využíváme s žáky on-line cvičení – žáci se učí reagovat v reálné situaci, musí současně řešit myšlenkový i jazykový problém.

Název předmětu	Čeština jako cizí jazyk
	<ul style="list-style-type: none"> • Práce s Internetem – žáci se učí nejen vyhledávat informace, ale i reagovat na výzvy. • Zařazování práce s mimoučebnicovými texty – časopisy pro děti, mládež, říkanky, pohádky, básničky a písničky z různých čítanek. <p>Kompetence sociální a personální:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Do výuky zařazujeme všechny sociální formy práce a efektivně střídáme – frontální práce, práce ve dvojici, trojici, skupinová práce i jednotlivce – důležité i pro udržení pozornosti žáků. • Role učitele se musí v průběhu výuky měnit – zpočátku je iniciátorem a organizátorem aktivit a jejich účastníkem (výuka začátečníků), později pouze dává impulsy a žáci se musí rozhodovat sami. Samostatně tvoří skupiny, rozhodují o tom, jakou roli kdo ve skupině bude mít – vhodné je stacionární učení (žáci pracují ve skupinách – rozdělí si úkoly s cílem dosáhnout co největší úspěšnosti). • Pro pokročilejší žáky je vhodné volit i formy diskusí, zamyšlení, hodnocení aktuálních témat každodenního života – východiskem může být článek v učebnici, časopise. • V hodinách českého jazyka pro cizince by měla vládnout přátelská a pohodová atmosféra – všechny členy jazykové skupiny spojuje snaha osvojit si český jazyk. Učitel může hodnotit žáky na základě zajímavých a hravých aktivit, pozorováním, zaznamenáváním a hodnocením aktivního zapojení jednotlivců do výuky. • Velmi významnou roli hraje evaluace a autoevaluace – žáci by se měli učit hodnotit sebe, své spolužáky, to, jak se jim nejen líbila, ale i podařila hodina – jak byli aktivní, co budou muset zlepšit. Učitel by neměl tuto důležitou fázi hodiny vynechávat. • Velkým přínosem je i tvorba vlastního portfolia – žáci si shromažďují své písemné projevy, literární pokusy, miniprojekty a mohou sami sledovat svůj vývoj a pokroky. <p>Kompetence občanské:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Žáci by si měli prostřednictvím výuky českého jazyka uvědomit i vlastní identitu velmi vhodné jsou simulované situace, kdy žáci seznamují spolužáky se svou zemí, s památkami, kulturou, s městem, v němž žili, se školou, rodinou – i zde lze využít nejrůznějších zdrojů, dostatečné množství doprovodného materiálu. Žáci podávají jednoduchý výklad na dosažené jazykové úrovni. • Prostřednictvím Internetu mohou žáci sledovat aktivity jiných škol v oblasti problémů životního prostředí a ochrany zdraví. • Seznamováním se s reáliemi a kulturou České republiky vedeme žáky k tolerování odlišností a respektování pravidel země, v níž momentálně žijí. <p>Kompetence pracovní:</p>

Název předmětu	Čeština jako cizí jazyk	
	<ul style="list-style-type: none"> Nesmírně důležité je vedení žáků k samostatné práci s materiály podporujícími výuku českého jazyka - práce se slovníky, gramatickými příručkami, vyhledávání zadaných témat v českých časopisech, knihách, na Internetu. Žáci musí pracovat samostatně, systematicky a cílevědomě. Klademe velký důraz na individuální přístup k žákům s přihlédnutím k věku žáků, jimi navštěvovanému ročníku základní školy, jejich stávajícím znalostem českého jazyka a délce jejich pobytu na území České republiky. 	
	Kompetence digitální: <ul style="list-style-type: none"> Žáci v hodinách aktivně používají technologie, které jim pomáhají ve výuce. 	
Způsob hodnocení žáků	Zpočátku jsou žáci hodnoceni slovně, poté již známkou.	
Čeština jako cizí jazyk	1. – 9. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> Kompetence k učení Kompetence k řešení problémů Kompetence komunikativní Kompetence sociální a personální Kompetence občanské Kompetence pracovní Kompetence digitální 	
ŠVP výstupy	Učivo	
Tematický celek - Zvuková a grafická stránka jazyka		
<p>Vyslovuje a čte foneticky správně. Opakuje slovní zásobu dle probraného tématu. Přiřazuje slovo či slovní spojení ke konkrétnímu obrázku.</p> <p>Rozumí slovům, jednoduchým větám, psaným textům a obsahu krátkého mluveného textu s pomocí vizuální opory. Rozumí pokynům, otázkám a informacím pronášeným pomalu a zřetelně. Naváže kontakt s konkrétní osobou na určité téma.</p> <p>Přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení.</p> <p>Na základě textové a vizuální předlohy píše slova a krátké věty.</p> <p>Rozumí jednoduchému poslechovému textu dle vizuální opory.</p> <p>Zapojí se do jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace dalších osob prostřednictvím běžných výrazů, poskytne požadované informace, popř. se zeptá na informace.</p>	<p>Česká abeceda</p> <p>Česká písmenka (uvolňovací cvičení)</p> <p>Zvuková stránka slova</p> <p>Výslovnostní návyky:</p> <p>Samohlásky a souhlásky</p> <p>Problematická výslovnost hlásek a slabik</p> <p>Základy intonace</p> <p>Pozdravy, seznámení, představování</p> <p>Základní pokyny formou obrázkového materiálu</p>	
Tematický celek - Tematické okruhy a komunikativní situace		

Čeština jako cizí jazyk	1. – 9. ročník	
<p>Dokáže se zapojit do jednoduchého rozhovoru v základních tematických okruzích.</p> <p>Mluví, sděluje a odpovídá na základní informace o sobě, rodině, škole, volném čase a dalších probíraných tématech.</p> <p>Rozumí krátkým jednoduchým informačním textům a vyhledá v nich požadovanou informaci.</p> <p>Vyhledá potřebnou informaci v textu.</p> <p>Vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa věci ze svého života.</p>	<p>Základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů</p> <p>Škola</p> <p>Bydlení a rodina</p> <p>Roční období a volný čas Svátky v ČR</p> <p>Jídlo</p> <p>Povolání a řemesla</p> <p>Nakupování</p> <p>Zvířata a příroda</p> <p>Lidské tělo a nemoci</p> <p>Cestování</p> <p>Práce s online jazykovou příručkou (Slovník spisovné češtiny)</p>	
<p>Tematický celek - Mluvnice</p>		
<p>Správně používá a rozlišuje jednotlivé osoby.</p> <p>Jednoduchou formou napíše krátký text o sobě, rodině, činnostech a svých zájmech.</p> <p>Vyplní osobní informace do formuláře. Píše jednoduché texty o sobě, rodině, škole, volném čase a dalších probíraných tématech.</p> <p>Reaguje na jednoduché písemné sdělení.</p> <p>Rozezná jednotlivé časy u frekventovaných sloves.</p> <p>Orientuje se v základních pravidlech české mluvnice.</p>	<p>Pravopis měkkých a tvrdých souhlásek, psaní ú/ů</p> <p>Slovesné osoby</p> <p>Osobní a přivlastňovací zájmena</p> <p>Slovní druhy</p> <p>Rod M/Ž/S</p> <p>Frekventovaná slovesa přítomného času</p> <p>Synonyma a antonyma</p> <p>Minulý čas vybraných sloves</p> <p>Budoucí čas vybraných sloves</p> <p>Vazba mít rád</p> <p>Psaní velkých písmen</p> <p>Pravopis vyjmenovaných slov</p> <p>Základy skladby</p> <p>Práce s adaptovanou četbou a jednoduchými komunikačními žánry – aplikace gramatických jevů</p>	
<p>Tematický celek - Rozšiřující texty</p>		
<p>Samostatně pracuje s českým textem.</p> <p>Správně interpretuje jeho obsah.</p> <p>Zapíše klíčové informace.</p> <p>Odpoví na kontrolní otázky.</p>	<p>Adaptované texty ke konkrétním tématům.</p> <p>Práce s adaptovanými texty.</p> <p>Vyhledávání informací.</p> <p>Dialog</p>	

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

Přípravná třída

ZŠ Ledeč nad Sázavou, příspěvková organizace

Nádražní 780

Klíčové kompetence

Zkratka	Klíčové slovo	Obsah
K1	UČIT SE	Používá naučené postupy, které odpovídají jeho možnostem
K2	ŘEŠIT PROBLÉM	Poznává a snaží se řešit problém, dokáže hledat pomoc a radu
K3	KOMUNIKOVAT	Dokáže se dorozumět, hledat informace
K4	SOUŽITÍ A VZTAHY	Umí navázat vztahy, je ochoten pomoci, umí se bránit
K5	OBČAN, PRÁCE	Poznává základní pravidla společnosti a snaží se je dodržovat, dokáže plnit zadané úkoly

Vzdělávací oblasti

1. Dítě a jeho tělo
2. Dítě a jeho psychika
3. Dítě a ten druhý
4. Dítě a společnost
5. Dítě a svět

1. Dítě a jeho tělo**Dílčí vzdělávací cíle:**

- uvědomění si vlastního těla
- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsah pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí
- rozvoj a užívání všech smyslů
- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu

Vzdělávací nabídka:

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní

gymnastika, turistika, sezónní činnosti, míčové hry apod.) - zařazeno do tělesné výchovy

- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem, činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním - zařazeno do pracovní výchovy, rozumové výchovy
- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení) zařazeno do tělesné výchovy
- smyslové a psychomotorické hry - zařazeno do dramatizace, pracovní výchovy
- konstruktivní a grafické činnosti - zařazeno do grafomotoriky, rozvoje matematických představ
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti - zařazeno do hudební výchovy, dramatizace
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod. - zařazeno do rozumové výchovy, pracovní výchovy
- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí - zařazeno do rozumové výchovy
- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků - zařazeno do rozumové výchovy
- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí-plněno v průběhu vyučování
- příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozících při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi), k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí - zařazeno do rozumové výchovy

Očekávané výstupy:

- zachovávat správné držení těla
- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládnout překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ve vodě, v písku)
- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- vědomě napodobit jednoduchý pohyb dle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
- zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)

- pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí, chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
- mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)
- zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a náradím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami

2. Dítě a jeho psychika

I. Jazyk a řeč

Dílčí vzdělávací cíle:

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)

Vzdělávací nabídka:

- artikulační, řečové sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti - zařazeno do řečové výchovy, hudební výchovy
- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.) zařazeno do rozumové výchovy, rozvoje jazykové stránky a komunikace
- komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv - zařazeno do rozumové výchovy, rozvoje jazykové stránky a komunikace
- samostatný slovní projev na určité téma - zařazeno do rozumové výchovy, rozvoje jazykové stránky a komunikace
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů - zařazeno do rozumové výchovy, rozvoje jazykové stránky a komunikace
- vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co shlédlo - zařazeno do rozumové výchovy, rozvoje jazykové stránky a komunikace
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv - zařazeno do dramatizace, hudební výchovy,
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen - zařazeno do rozvoje matematických představ, počátků psaní

- prohlížení a „čtení“ knih - zařazeno do počátků psaní, rozvoje jazykové stránky a komunikace
- hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest - zařazeno do rozvoje sluchové analýzy
- činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika) zařazeno do počátků psaní

Očekávané výstupy:

- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
- vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
- domluvit se slovy i gesty, improvizovat
- porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
- formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
- učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
- naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
- sledovat a vyprávět příběh, pohádku
- popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
- chápat slovní vtip a humor
- sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
- utvořit jednoduchý rým
- poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
- rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
- sledovat očima zleva doprava
- poznat některá písmena a číslice, popř. slova
- poznat napsané své jméno
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon

II. Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

Dílčí vzdělávací cíle:

- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření),
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)

- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)
- vytváření základů pro práci s informacemi

Vzdělávací nabídka:

- přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování - zařazeno do rozumové výchovy
- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí - zařazeno do rozvoje zrakové analýzy, rozvoje sluchové analýzy
- motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností - pracovní výchova
- konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.) zařazeno do rozvoje matematických představ
- spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty - zařazeno do pracovní výchovy
- smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod. - zařazeno do rozvoje sluchové analýzy, rozvoje zrakové analýzy
- námětové hry a činnosti - zařazeno do dramatizace
- hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity) zařazeno do dramatizace, hudební výchovy
- řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant - zařazeno do rozumové výchovy
- hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové) zařazeno do rozvoje jazykové stránky komunikace
- činnosti zaměřené k vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem, s médii apod.) zařazeno do rozvoje jazykové stránky a komunikace
- činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce) zařazeno do rozvoje matematických představ, počátků psaní
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině - zařazeno do rozvoje matematických představ
- činnosti zaměřené k seznamování se s elementárními číslicemi a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství apod.) a jejich smysluplné praktické aplikaci - zařazeno do rozvoje matematických představ
- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod. - zařazeno do rozumové výchovy

Očekávané výstupy:

- vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího)
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
- vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci, využívat zkušeností k učení
- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
- chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
- chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
- naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit
- řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
- nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim

III. Sebepojetí, city a vůle

Dílčí vzdělávací cíle:

- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)
- získání relativní citové samostatnosti
- rozvoj schopnosti sebeovládání
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění i prožívání
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci

Vzdělávací nabídka:

- spontánní hra-plněno v průběhu vyučování
- činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu-plněno v průběhu vyučování
- činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné - zařazeno do pracovní výchovy, tělesné výchovy, výtvarné výchovy

- činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení-plněno v průběhu vyučování
- příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání - zařazeno do tělesné výchovy
- cvičení organizačních dovedností - zařazeno do tělesné výchovy
- estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další) zařazeno do tělesné výchovy, dramatizace, počátků čtení, hudební výchovy
- sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte - zařazeno do rozvoje jazykové stránky a komunikace
- cvičení v projevoování citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště emocí záporných, např. hněvu, zlosti, úzkosti apod.) plněno v průběhu vyučování
- hry na téma rodiny, přátelství apod. - zařazeno do rozumové výchovy
- výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.) zařazeno do rozumové výchovy, tělesné výchovy
- činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností, záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší (fyzické i psychické vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city, vlastnosti dané pohlavními rozdíly, věkem, zeměpisným místem narození, jazykem) a v čem jsou si podobní - zařazeno do multikulturní výchovy
- dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv, zlobu, údiv, vážnost apod.) zařazeno do dramatizace
- činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních - plněno v průběhu vyučování

Očekávané výstupy:

- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
- uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
- rozhodovat o svých činnostech
- ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
- vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
- uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
- přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
- respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněná a zdůvodněná povinnosti
- zorganizovat hru
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí

- prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
- zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)

3. Dítě a ten druhý

Dílčí vzdělávací cíle:

- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, ve škole, v dětské herní skupině apod.)
- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- rozvoj kooperativních dovedností
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi a dospělými

Vzdělávací nabídka:

- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým - zařazeno do rozvoje jazykové stránky a komunikace
- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy - zařazeno do dramatizace, hudební výchovy
- společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření - zařazeno do rozvoje zrakové analýzy
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách - zařazeno do rozumové výchovy, rozvoje matematických představ, tělesné výchovy, pracovní výchovy
- společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému - zařazeno do rozumové výchovy, rozvoje jazykové stránky a komunikace
- aktivity podporující sblížení dětí - zařazeno do hudební výchovy, tělesné výchovy, rozvoje jazykové stránky a komunikace (soutěže)
- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří apod.) zařazeno do rozumové výchovy,
- hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého - zařazeno do rozumové výchovy, rozvoje jazykové stránky a komunikace
- činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě - zařazeno do rozumové výchovy
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod. - zařazeno do rozumové výchovy
- činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije - rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině, rodina ve světě

zvírat) škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádi) - zařazeno do rozumové výchovy

- hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých - zařazeno do rozumové výchovy
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením - zařazeno do počátků čtení, rozvoje jazykové stránky a komunikace

Očekávané výstupy:

- navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
- porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
- přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
- odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
- chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
- spolupracovat s ostatními
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, ve škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
- respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
- vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
- bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
- chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)

4. Dítě a společnost

Dílčí vzdělávací cíle:

- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách

- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat
- rozvoj společenského i estetického vkusu

Vzdělávací nabídka:

- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování-plněno v průběhu vyučování
- aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí školy - zařazeno do rozumové výchovy
- spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě - zařazeno do rozumové výchovy
- různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projevy apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu a výsledcích - zařazeno do dramatizace, výtvarné výchovy, pracovní výchovy
- přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.) zařazeno do rozumové výchovy, tělesné výchovy
- tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a třibení vkusu - zařazeno do hudební výchovy, výtvarné výchovy, rozvoje jazykové stránky a komunikace, dramatizace
- receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének) zařazeno do rozvoje sluchové analýzy, hudební výchovy, rozumové výchovy, dramatizace
- setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě - zařazeno do rozumové výchovy
- hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka, žák, role dané pohlavím, profesní role herní role) a osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává - zařazeno do rozvoje jazykové stránky a komunikace
- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí - zařazeno do rozumové výchovy
- hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce (využívání praktických ukázek z okolí dítěte, tematické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání, s různými pracovními činnostmi a pracovními předměty, praktická manipulace s některými pomůckami a nástroji, provádění jednoduchých pracovních úkonů a činností apod.) zařazeno do rozumové výchovy, pracovní výchovy
- aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity,

zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, divadelních a filmových představení, využívání příležitostí seznamující dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí apod.) zařazeno do multikulturní výchovy, rozumové výchovy

Očekávané výstupy:

- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
- pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
- chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
- porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
- adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí),
- utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, ve škole i na veřejnosti)
- chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
- dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair
- uvědomovat si, že všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých, odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)
- zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.
- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin apod.)
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)

5. Dítě a svět

Dílčí vzdělávací cíle:

- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- poznávání jiných kultur
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy
- rozvoj úcty k životu ve všech formách
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí

Vzdělávací nabídka:

- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety - zařazeno do tělesné výchovy, rozumové výchovy
- aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci (vycházky do ulic, návštěvy obchodů, návštěvy důležitých institucí, budov a dalších pro dítě významných objektů) zařazeno do rozumové výchovy
- sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé - zařazeno do rozumové výchovy
- poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, léky, jedovaté rostliny, běžné chemické látky, technické přístroje, objekty a jevy, požár, povodeň a jiné nebezpečné situace a další nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy), využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím - zařazeno do rozumové výchovy
- hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat - zařazeno do rozumové výchovy
- praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává-plněno v průběhu vyučování
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitosti a změn v přírodě (příroda živá i neživá, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období) zařazeno do rozumové výchovy
- práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií - zařazeno do počátků čtení
- kognitivní činnosti (kladání otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování) zařazeno do rozumové výchovy, rozvoje jazykové stránky a komunikace
- praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává

zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami) zařazeno do pracovní výchovy

- využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte k seznamování dítěte s elementárními dějstvími srozumitelnými reáliemi o naší republice - zařazeno do rozumové výchovy
- pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.) zařazeno do rozumové výchovy
- ekologicky motivované hravé aktivity (ekohry) - zařazeno do rozumové výchovy
- smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí - zařazeno do pracovní výchovy

Očekávané výstupy:

- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově, ve škole, v blízkém okolí)
- zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a ve škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)
- uvědomovat si nebezpečí, se kterými se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)
- osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
- mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý-jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí
- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i ve škole
- mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)

Výchovy

Rozumová výchova

- naše třída, naše škola a její okolí

- moji kamarádi, seznámení s ostatními pedagogickými pracovníky
- příroda kolem nás - vycházky do přírody
- vytváření časových představ (dnes, včera, zítra, ráno, večer, v poledne)
- symboly podzimu
- pozorování změn v přírodě
- zvířátka v ZOO
- oblečení - chápe účel jednotlivých částí oděvu
- znalost svého jména, adresy (ulice, město), praktické využití
- já a moje rodina (prohlížení fotografií)
- lidské tělo, péče o zdraví (hygiena, nebezpečí infekce, prevence úrazů, nebezpečí drog, alkoholu, kouření)
- u lékaře, zdravý životní styl
- symboly zimy
- zvyky a tradice Vánoc
- řemesla, hra na řemesla, význam práce a odměny, náradí a náčiní, se kterými lidé pracují
- zvířátka v zimě
- domácí zvířata (užitek) a jejich mláďata
- volně žijící zvířata
- symboly jara
- základy stolování
- jmenujeme si dny v týdnu
- jmenujeme si měsíce, podnebí, počasí
- poznávání jarních květin
- časová posloupnost
- moje město (ulice, budovy ve městě - vycházky)
- dopravní prostředky, semafor, chování v dopravních prostředcích
- ovoce (druhy ovoce, způsob zpracování)
- zelenina (druhy zeleniny, způsob zpracování, příprava pokrmů)
- symboly léta
- pravidla slušného chování
- kamarádství
- samostatnost (vyřídit vzkaz, odnést předmět do vedlejší třídy apod.)
- přizpůsobení se režimu dne
- kladný vztah k přírodě (úklid a třídění odpadků)
- návštěvy dětských kulturních akcí, návštěva sportovních zařízení
- poučení o nebezpečných situacích a na dostupných příkladech ukázat, jak se chránit (léky, kontakt se zvířaty, jedovaté rostliny, požár, povodeň apod.)
- ekologicky motivované hry (třídění odpadů, sběr papíru, úklid kolem školy)
- činnosti zaměřené na ochranu zdraví, bezpečí, vytváření zdravých životních návyků,
- vyprávění zážitků, samostatný projev na určité téma (komunikativní kruh)
- vytváření pravidel pro soužití ve třídě
- stát, ve kterém žijeme
- poznávání ekosystému (les, louka, rybník)

Rozvoj matematických představ

- vytváření představ méně, více, stejně

- určit první – poslední
- vytváření souborů s určitým počtem prvků
- třídění předmětů podle velikosti a barev
- seznámení s číslem 1, 2, 3, 4, 5, pokusy o psaní čísel
- geometrické tvary (čtverec, obdélník, trojúhelník), skládání geometrických tvarů (špejle)
- obrazce z geometrických tvarů
- určování počtu předmětů v souboru
- poznávání geometrických těles (krychle, koule, válec)
- stavby z geometrických těles
- skládání číselné řady
- pokusy o rozklad čísel
- seznámení s matematickými pojmy plus, minus, rovná se
- přiřazování k počtu
- směrová a prostorová orientace

Rozvoj jazykové stránky a komunikace

- soustředění se na čtený text, následná reprodukce
- rozšiřování slovní zásoby (vyprávění, popis obrázků, popis děje)
- rozvíjení dialogu učitelka-dítě, dítě-dítě
- tvoření jednotlivých odpovědí
- hry (na obchod, na rodinu, u lékaře, u kadeřnice apod.)
- prohlížení knih, časopisů (popis)
- vyprávění o svých přáních, prožitcích
- vyprávění podle obrázků - jednoduchý děj
- recitační soutěže
- sledování pohádek (televize, video a následné povídání o kladných a záporných jevech v pohádce)

Rozvoj zrakové analýzy

- poznávání barev a jejich odstínů
- skládání půlených obrázků
- obrázkové domino
- puzzle
- pexeso
- navlékání korálů dle předlohy
- nápodoba tvarů
- nápodoba písma
- rozdíly mezi dvěma obrázky
- rozlišuj shodné a neshodné tvary
- co se změnilo ve třídě
- skládání celku z dílů
- určování předmětů a jejich vlastností (velikost, barva, tvar, chuť, zvuky)
- cvičení postřehu, zapamatování
- stolní společenské hry

Rozvoj sluchové analýzy

- nápodoba hlasů zvířat
- rozlišuj nahlas, potichu, šeptem
- který kamarád promluvil
- který hudební nástroj zahrál
- rozvoj fonematického slyšení
- rozpočítadla
- rozlišování nesouzvukných slov
- rozlišování tvrdých a měkkých slabik ve slovech
- urči první písmeno ve slově
- rozlišuj zvuky (šustění papíru, tekoucí voda, dupání apod.)
- sluchové rozlišení délky samohlásky, bzučák
- poslech pohádky, následná reprodukce, vlastní vyprávění

Počátky psaní

- správný úchop tužky
- uvolňovací cviky
- pokus o psaní číslic 1, 2, 3, 4, 5
- pokus o napsání svého jména tiskacím písmem

Počátky čtení

- seznámení s knihou, časopisem
- určování začátek – konec řádku, slova
- nácvik říkanek k písmenům
- Skládací abeceda - skládání písmen do řádku
- práce s textilními písmeny-skládání do slabik - pokusy
- vyhledává v textu určené písmeno
- rozklad slov na slabiky
- pokusy o hláskování slov

Dramatizace

- poslech pohádek
- manipulace s maňásky
- vyprávění pohádek (vlastní nebo podle obrázků)
- pokusy o hraní jednoduchých pohádek
- modelové situace
- předvádění a napodobování různých typů chování člověka (pláč, smích, zloba, údiv)

Řečová výchova

- depistáž
- logopedické kostky
- cviky na pohyblivost jazyka
- logopedické hříčky s kresbou

- gymnastika mluvidel
- dechová cvičení
- výslovnost samohlásek
- výslovnost souhlásek
- říkanky, slovní hádanky, hry se slovy

Multikulturní výchova

- vyprávění o jiných národech, jejich kulturách, zvycích, jazyku
- romské písně, tance, pohádky
- překlad slov do romštiny

Výtvarná výchova

- používání všech technik-tužka, pastel, pastelka, fix, temperové barvy, tuš, křídly
- kresba vždy k danému tématu
- kresba na velkou plochu papíru
- omalovánky
- rozvoj fantazie, vyjádření pocitů
- výtvarné soutěže k daným tématům

Hudební výchova

- rytmizace a melodizace
- individuální projev dětí
- zpěv ve skupině
- nácvik nových písní
- poznávání hudebních nástrojů
- hra na jednoduché hudební nástroje
- poslech hudby
- hudební soutěže
- tanečky
- vyjádření hudby pohybem

Tělesná výchova

- vycházky
- jízda na koloběžce, na kole
- zimní sporty (bobování, sáňkování, kluzáky)
- míčové hry
- sportovní soutěže
- atletika
- posilovací cviky
- zdravotní cviky
- cviky rovnováhy
- cvičení na nářadí (lavička, žebřiny, provaz, žíněnka apod.)
- cviky s náčiním (kuželky, míčky, kroužky apod.)
- ranní rozcvičky

- cviky obratnosti
- pohybové hry
- skoky, přeskoky
- cvičení s overballovými míčky
- cvičení se švihadlem
- houpačky, průlezky, skluzavky
- turistika
- relaxační činnosti.

Pracovní výchova

- zapínání a rozepínání knoflíků, zipu, patentů
- zavazování bot
- oblékání
- stavebnice (montáž, demontáž)
- modelování
- práce s papírem (stříhání, lepení, trhání)
- práce s látkou (stříhání, lepení)
- úklid třídy, svého okolí (mytí tabule, zalévání květin, zametání okolí své lavice)
- práce s hlinou
- stavby ze sněhu
- vaření ve cvičné kuchyňce - nákup a příprava pokrmů, mytí a utírání nádobí
- hry na pískovišti
- práce na školním pozemku
- provlékání
- stavebnice na rozvoj jemné motoriky - hříbečková stavebnice, Aximo, šroubování, stavebnice Seko, navlékání drobných korálů, mozaiková stavebnice
- stavby z kostek (města, ZOO apod.)
- motání vlny
- sběr, třídění a práce s přírodninami
- zkoumání vlastností různých materiálů (papír, textil, dřevo, železo apod.)
- práce s počítačem